

בתי המשפט

עמנ 000144/07	בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
	בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים
	בפני: כב' השופט נ. ישעיה

בעניין: חברת מישל מרסיה בע"מ

ע"י עו"ד ע. נביאי

המערערת

נ ג ד

מנהל הארנונה בעיריית תל-אביב יפו

ע"י עו"ד ח. בורשטיין

המשיב

פסק דין

1. המחלוקת המתעוררת בערעור שבפני היא בסוגיה פרשנית במהותה: כיצד יש לסווג מספרה המנוהלת ע"י המערערת, לצורך חיובה בארנונה על פי צווי הארנונה הרלוונטים של עיריית תל-אביב.

האם יש לסווגה כ"מלאכה" כטענת המערערת, או כ"עסקים", כטענת המשיב, כמשמעותם של מונחים אלה בצווי הארנונה לשנות המס 2005-2006. לסיווג זה יש השלכה כלכלית, שכן אם מדובר בסיווג של "מלאכה", מסי הארנונה שעל המערערת לשלם נמוכים בשיעור ניכר (-155 למ"ר) מהשיעור בו מחויבים "עסקים" בתל-אביב (-284 ₪ למ"ר).

צו הארנונה הרלוונטי מגדיר בסעיף 3.4.1 בתי מלאכה ותעשיה לצורך חיובם בארנונה בשיעור המופחת הנ"ל כך:

"בתי מלאכה לייצור, מפעלי תעשיה ובתי דפוס..." אלה יחויבו בארנונה בשיעור - 155.94 ₪ למ"ר.

המשיב וכך גם ועדת הערר, אליה פנתה המבקשת, סברו כי:

"אין היום מחלוקת כי מספרה אינה בית מלאכה במובן צו הארנונה, אלא בית עסק המעניק ללקוחותיו שרותי שערות".

משכך דחתה ועדת הערר את ערעורה של המערערת על החלטת המשיב, אשר חייב אותה בתשלום ארנונה לי סעיף 3.3 לצו, לאמור לפי הסיווג הכללי תחת הכותרת: **"בניינים שאינם משמשים למגורים"** במסגרתו מסווגים אף בתי עסק המספקים שרותים שאינם בתי מלאכה.

2. ועדת הערר סמכה ידיה על החלטה קודמת של ועדת הערר (בערר מס' 134-02-05) בה נקבע כי: **"מספרות מהוות עסק למתן שרותים"**.

למסקנה זו הגיעה ועדת הערר הנ"ל (ברשות עו"ד סלי בסון) על יסוד ההבחנה שנעשתה בין עוסק בייצור מוצר מסוים, שאז ניתן לראות במחזיק הנכס לצורך חיובו בארנונה כבית מלאכה לבין ספק של שרותים אישיים, שאז אין לראות בו בית מלאכה, אלא עסק המספק שרותים אישיים אשר יש לסווג לפי סעיף 3.3 הנ"ל.

לאחרונה אישר בית משפט זה (בפסק דינה של השופטת מ. רובינשטיין [בעמ"נ 280/06](#)) [פורסם בנבו], עמדה זו של ועדת הערר, בקבעו כי ככלל יש לראות במספרות בתל-אביב, כעסק המספק שרותים אישיים וככזה יש לסווג, לצורך חיובן בארנונה, לפי סעיף 3.3 הנ"ל במסגרת "בניינים שאינם משמשים למגורים".

3. בכל הכבוד, אין בידי לקבל קביעות אלה של ועדת הערר, אשר קביעותיה צוטטו ע"י ב"כ המשיב, ושל בית משפט זה בערעור המנהלי הנ"ל.

אין חולק כי "כאשר אין בצו הארנונה הרלוונטי סיווג קונקרטי למספרות, יש להעזר במבחן השכל הישר" ולסווג את המונח, או העסק הנישום, לפי המשמעות הרגילה שמייחסים לו בני אדם ולא דווקא על פי המשמעות או הפרשנות המילונית של המונח (ראה פסק דינה הנ"ל של השופטת רובינשטיין).

מוכן אני אף לאמץ ההנחה של השופטת רובינשטיין, לפיה עסק מסוג "מספרה" אינו נתפס "בשפת העם" כעסק בעל אופי של "בית מלאכה לייצור". עדיין אין להצדיק, לדעתי, את האבחנה בין מספרה לבין סנדלריה או עסק של מתפרה לתיקון בגדים, לצורך סיווג וחוב שונה של ארנונה. אין שוני מהותי, לדעתי, בין עסק של סנדלריה המסווג כבית מלאכה לצורך חיובו בארנונה, לבין עסק של מספרה המסווג כעסק המספק שרותים אישיים וככזה מסווג לצורך החוב בארנונה לפי סעיף 3.3 לצו הארנונה.

4. תוהה אני, מה "מייצרים" עסקים של סנדלריה, מתפרה לתיקון בגדים, מעבדה לתיקון מחשבים, או אפילו מוסד לפחחות וצבע, אשר מצדיק סיווגם כ"בית מלאכה לייצור" לצורך חיובם בארנונה.

כשם שהסנדלר עוסק, בעיקר, בתיקון נעליים שהתבלו, והחייט בתיקון בגדים למיניהם, עוסק הספר או בעל עסק של מספרה ב"תיקון" תספורת או עיצוב מחדש של השיער ע"י גזיזתו וסרוקו מחדש. כשם שהספר משתמש לצורך כך במספריים,

מסרקים ומייבשי שיער למיניהם, כך הסנדלר או החייט נעזרים בכלי העבודה האופייניים להם לצורך תיקון הבגדים או הנעליים.

אין כל אלמנט "ייצורי" בסנדלריות, במתפרות "לתיקון בגדים בלבד", כמו גם, במעבדות לתיקון מחשבים ואף במוסכים לפחחות וצביעת מכוניות, "השונה" באופן מהותי מהאלמנטים "הייצוריים" הקיימים, וליתר דיוק, שאינם קיימים במספרות.

5. על אף העדר שוני מהותי בין אופים של העסקים הנ"ל, סווגו רובם כ"בתי מלאכה לייצור", בעוד שהמספרה סווגה כ"עסק" והוכללה, לצורך חיובה בארנונה, תחת סעיף 3.3 לצו הארנונה.

אין למשיב ואף לא לוועדת הערר הסבר לאבחנה זו.

אם סיווג המשיב עסקים כמו סנדלריות, מתפרות או מוסכים לפחחות וצבע כ"בתי מלאכה לייצור" יש לעשות כן אף לגבי מספרות, אשר וכאמור, באופן ובסוג פעילותן ועיסוקן אינן שונות מסנדלריות ו"מתפרות לתיקון בגדים בלבד".

6. לא ברורה לי טענת המשיב לפיה פעילותה של מספרה נושאת אופי מסחרי, ולו בשל העובדה כי בדרך כלל היא עוסקת אף במכירת מוצרי קוסמטיקה ושמפו למיניהם. האם מכירת מוצרי שיער או קוסמטיקה שונה במהותה ממכירת שרוכי נעליים, רפידות או משחות נעליים ע"י הסנדלריה, או כפתורים, חגורות ואביזרי לבוש משניים ע"י המתפרה, עד כדי יצירת אבחנה ביניהם, לצורך חיוב שונה בארנונה? סבור אני כי על פי כל אמת מידה הבוחנת את אופים של עסקים אלה, יש להשיב בשלילה על שאלה זו.

7. אף את טענת המשיב, לפיה מספרה מעניקה שרות אישי ללקוח ולשערות ראשו ולפיכך אין לראות בפעילותה פעולות של בית מלאכה, אף טענה זו אין בידי לקבל. ושוב תוהה אני: במה שונה מבחינה עקרונית ומהותית טיפול אישי שמעניקה מספרה לשערות ראשה או ראשו של הלקוח "על מנת שיתאים לתווי בפניו, לבושו ומעמדו בחיים..." (כלשון "כ המשיב בסיכומיו) ל"טיפול אישי" שמעניק החייט לבגדי הלקוח לפי מידות גופו, טעמו האישי ודרישותיו, או "לטיפול האישי" לנעלי הלקוח לפי המידות הספציפיות של רגליו. האם העובדה ש"הטיפול האישי" של בעל המספרה מתמקד בגופו, או בשערות ראשו, של הלקוח מצדיק אבחנה וסיווג שונה בין עסקו

לבין סנדלריה או מתפרה, לצורך חיובי הארנונה. אבחנה זו בלתי סבירה, בלתי צודקת ולוקה באי שוויון בהטלת הארנונה על סוגי עסקים הדומים באופי פעילותם.

8. תיקונו או הסרתו של פגם מנהלי זה, היינו ביטולו של חוסר השוויון מחיב את התערבותו של בית המשפט בהחלטת ועדת הערר הנ"ל וביטול האבחנה בסיווג לצורך חיובי ארנונה בין מספרות לסנדלריות או מתפרות.

משווג העסקים הנ"ל, קרי סנדלריות, מתפרות לתיקון בגדים ומעבדות לתיקון מחשבים כ"בתי מלאכה לייצור", על אף שאין הם מייצרים דבר, יש לסווג באותו אופן מספרות הנושאות, כאמור, אופי פעילות דומה, קרי כ"בית מלאכה לייצור", כאמור בסעיף 3.4.1 לצו הארנונה הרלוונטי, ואת עסקה של המערערת בכלל זה. לפי סיווג זה, יש לחייב את המערערת בארנונה לשנות המס נשוא הערעור.

המשיב ישא בהוצאות המערערת ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של ₪ 30,000.- בצרוף מע"מ.

המזכירות תמציא פסק דין זה לבאי כח הצדדים.

נ. ישעיה 54678313-144/07

ניתן היום כ"ב בטבת, תשס"ט (18 בינואר 2009) בהעדר הצדדים.

נ. ישעיה, שופט

ח.ס.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)